

31.1.2024

LAUSUNTO

ulkoasiainvaliokunnalta

talousarvion valvontavaliokunnalle

vastuuvapaudesta 2022: EU:n yleinen talousarvio – Euroopan
ulkosuhdehallinto
(2023/2134(DEC))

Valmistelija: Katalin Cseh

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Ulkoasiainvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa talousarvion valvontavaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. korostaa, että nykyisiin haasteisiin vastaamiseksi ja unionin ulkopoliittikan johdonmukaisuuden varmistamiseksi EU:n on jatkettava vakaan ja häiriönsietokykyisen ulkosuhdehallinnon kehittämistä ja osoitettava selkeää poliittista johtajuutta; panee tässä mielessä merkille EUH:n ja erityisesti sen edustustojen keskeisen roolin Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen geopoliittisten seurausten kontekstissa, jossa tarve tukea kumppanimaita eri puolilla maailmaa ja vahvistaa maailmanlaajuisia liittoutumia on lisääntynyt; korostaa jatkuvan vahvan poliittisen sitoutumisen ja vaikutusvallan tärkeyttä kahdenvälisellä tasolla sekä julkisuus- ja kulttuuridiplomatiassa unionin arvojen, periaatteiden ja etujen edistämiseksi ja strategisessa viestinnässä disinformaation torjumiseksi; kehottaa ottamaan saatavilla olevat resurssit tehokkaammin käyttöön, jotta ei vaaranneta unionin tehokasta toimijuutta kansainvälisellä areenalla; katsoo, että EU:n edustustojen on tärkeää jatkaa koordinoituja toimiaan EU:n rahoittamien hankkeiden näkyvyyden lisäämiseksi, jotta resurssit saadaan käyttöön mahdollisimman laajasti; kehottaa EUH:ta pyrkimään edelleen nykyaikaistamaan lähestymistapojaan ja investoimaan uusiin taitoihin ja valmiuksiin ja parantamaan samalla kustannustehokkuutta; muistuttaa, että on tärkeää edistää oikeusvaltioperiaatetta, perusvapauksia ja arvoja, joihin EU perustuu;
2. on erittäin huolissaan Unkarin pääministerin Viktor Orbánin jatkuvista yhteyksistä Venäjän presidentti Vladimir Putiniin huolimatta EU:n pakotteista ja Kansainvälisen rikostuomioistuimen pidätysmääräyksestä viimeksi mainittua vastaan sotarikosten johdosta, kun otetaan huomioon meneillään oleva Venäjän hyökkäys Ukrainaa vastaan; korostaa, että SEU-sopimuksen 24 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltioilla on velvollisuus tukea aktiivisesti ja varauksettomasti unionin ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa uskollisuuden ja keskinäisen yhteisvastuullisuuden hengessä ja pidättäytyä unionin edun vastaisista toimista; muistuttaa korkeaa edustajaa/varapuheenjohtajaa hänen velvollisuudestaan varmistaa, että jäsenvaltiot noudattavat tämän artiklan mukaisia periaatteita, ja kehottaa häntä tätä taustaa vasten raportoimaan parlamentille Unkarin pääministerin Venäjän-politiikasta ja tämän perussopimuksen artiklan noudattamisesta sekä mahdollisista toimista, joihin hän on ryhtynyt;
3. tuomitsee jyrkästi seksuaalisen ja sukupuolistuneen väkivallan käytön sota-aseena Ukrainassa ja pitää sitä sotarikoksena; korostaa, että Ukrainasta Eurooppaan pakenevien naisten ja lasten ihmiskaupasta, seksuaalisesta väkivallasta, riistosta, raiskauksista ja hyväksikäytöstä raportoidaan yhä enenevässä määrin; kehottaa EU:n jäsenvaltioita vastaamaan naisten ja tyttöjen erityistarpeisiin vastaanottokeskuksissa ja varmistamaan sukupuolistunutta väkivaltaa koskevien palvelujen välittömän saatavuuden; kehottaa EU:ta sekä isäntä- ja kauttakulkumaita takaamaan seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja -oikeuksia koskevien palvelujen saatavuuden; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tukemaan järjestöjä, jotka tarjoavat palveluja ja suojaa sukupuolistuneesta väkivallasta selviytyneille pakolaisnaisille ja -tytöille;

4. on erittäin huolissaan EUH:n kohtaamista budjettirajoitteista, joilla saattaa olla vakavia ja kauaskantoisia kielteisiä vaikutuksia EU:n koko ulkoiseen toimintaan ja EU:n toimielinten tuloksiin tällä alalla; toteaa, että jollei EUH:n nykyistä talousarvotilannetta korjata, sillä voi olla vakavia vaikutuksia EU:n suhteisiin kolmansiin maihin; vahvistaa painokkaasti, että EUH:lle on annettava tarvittavat taloudelliset ja henkilöresurssit sekä sen päätoimipaikassa että EU:n edustustoissa;
5. palauttaa mieliin, että ilmastonmuutoksen suorat ja välilliset vaikutukset heikentävät maailmanlaajuisia rauhaa ja turvallisuutta ja syventävät samalla olemassa olevia haavoittuvuuksia ja eriarvoisuutta sekä ovat riskejä ihmisoikeuksille; kehottaa komissiota ja EUH:ta suunnittelemaan ja toteuttamaan EU:n vahvaa ilmastodiplomatiata, jonka tavoitteena on vahvistaa Pariisin sopimuksen tavoitteita edistävää kansainvälistä yhteistyötä, vahvistaa vihreän kehityksen ohjelman ulkoista ulottuvuutta ja tarjota konkreettista tukea kunnianhimoisille hiilidioksidipäästöjen vähentämistavoitteille kolmansissa maissa;
6. panee merkille, että vuonna 2022 palkatuista edustustojen päälliköistä 40 prosenttia oli naisia; kehottaa EUH:ta näyttämään esimerkkiä sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevan kolmannen toimintasuunnitelman (GAP III) mukaisesti ja jatkamaan naisten ja syrjäytyneiden ryhmien edustuksen parantamista kaikilla tasoilla niin, että tavoitteena on saavuttaa mahdollisimman pian sukupuolten tasapuolinen edustus johto- ja päällikkötason tehtävissä, sukupuolinäkökulmat huomioon ottava johtajuus ja sukupuolisensitiiviset palvelukseenottomenettelyt; pitää valitettavana hidasta tahtia, jolla EUH:n henkilöstössä ollaan saavuttamassa tasapuolinen edustus moninaisuuden, sukupuolten ja maantieteen osalta ja katsoo, että kaikki henkilöstöryhmät olisi laskettava mukaan sekä kehottaa kaikkia jäsenvaltioita nimittämään lisää naisia ja syrjäytyneisiin ryhmiin kuuluvia ehdokkaita EUH:n komennustehtäviin; korostaa, että GAP III -toimintasuunnitelman mukaan EU:n uusien toimien on oltava vuoteen 2025 mennessä 85-prosenttisesti sellaisia, että niillä edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja naisten ja tyttöjen voimaannuttamista, ja EUH:n on nopeutettava GAP III -tavoitteiden edistämistä keskittyen jokapäiväisessä työssään merkityksellisesti GAP III:n keskeisiin osa-alueisiin, kuten sukupuoleen perustuvan väkivallan lopettamiseen, seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien edistämiseen, taloudellisiin ja sosiaalisiin oikeuksiin ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen, yhdenvertaiseen osallistumiseen ja johtajuuteen;
7. kehottaa toteuttamaan EUH:ssa määrätietoisia tasa-arvokoulutusstrategioita ja korostaa, että on tarpeellista investoida resursseihin ja asiantuntemukseen sellaisten koulutusstrategioiden kehittämiseksi, joissa sovelletaan sukupuolten tasa-arvoa edistävää lähestymistapaa, jotta EUH:ssa saadaan aikaan todellinen toimintakulttuurin muutos; kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen mekanismien integrointiin, puuttumaan sukupuolittietoisien budjetoinnin ongelmaan, tekemään sukupuolivaikutusten arviointeja ja puuttumaan sukupuolistuneen väkivallan ongelmaan; suosittelee, että hyväksytään kattava koulutusohjelma GAP III -toimintasuunnitelman tehokasta täytäntöönpanoa varten kaikilla EUH:n tasoilla;
8. on huolissaan hltiq+-henkilöiden oikeuksien tilasta maailmanlaajuisesti sekä naisten oikeuksien, sukupuolten tasa-arvon ja seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien

kasvavasta vastustuksesta kehitysmaissa; kehottaa komissiota ja EUH:ta puuttumaan siihen, että näiden oikeuksien tunnustaminen ja suojeleminen taantuu; korostaa tarvetta asettaa etusijalle kohdennettu tuki kansalaisyhteiskunnan järjestöille ja yhteisöille, jotka puolustavat seksuaali- ja lisääntymisterveyttä ja -oikeuksia, naisten oikeuksia, sukupuolten tasa-arvoa, hlbtqi+-yhteisöä ja muita marginalisoituneita väestöryhmiä, mukaan lukien tehostetut toimenpiteet homoseksuaalisuuden rangaistavuuden poistamiseksi; muistuttaa, että vähintään 85 prosentissa NDICI – Globaali Eurooppa -välineen uusista toimista olisi asetettava etusijalle sukupuolten tasa-arvo ja että vähintään 5 prosenttia olisi kohdennettava erityisesti naisten ja tyttöjen oikeuksiin ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen;

9. korostaa, että sukupuolten tasa-arvon vahvistaminen ja sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskeva kolmas EU:n toimintasuunnitelma (GAP III) on pantava täysimääräisesti täytäntöön ja sisällytettävä järjestelmällisesti kaikkiin EU:n ulkoisen toiminnan osa-alueisiin, kauppapolitiikka ja kestävä kehityksen politiikka mukaan lukien, kaikilla osallistumisen tasoilla ja erilaisissa toimissa ja kehyksissä, myös GAP III -toimintasuunnitelman voimassaolon päättymisen jälkeen;
10. tunnustaa EUH:n kriisinhallintakeskuksen perustamisen merkityksen; muistuttaa resurssien, tilojen ja toimintojen, mukaan lukien EUH:n päätoimipaikassa ja EU:n edustustoissa, ja muun EU:lle kolmannessa maassa kuuluvan omaisuuden tai siellä EU:n palveluksessa olevan henkilöstön riittävän kyberturvallisuustason tärkeydestä; pitää tärkeänä ylläpitää turvallisuuden kulttuuria kaikissa yksiköissä varmistamalla, että niillä on riittävästi henkilöstöä, menettelyjä, infrastruktuuria ja välineitä (mukaan lukien tietotekniset välineet) sekä riittävät määrärahat, jotta ne kaikki voivat hoitaa kriittiset ja olennaiset tehtävänsä odottamattomissa tai kriisitilanteissa; panee merkille EUH:n pyrkimykset torjua disinformaatiota ja ulkomaista sekaantumista; pitää myönteisenä, että EUH vahvisti kansainvälistä yhteistyötään jäsenvaltioiden, unionin toimielinten ja Naton kanssa tältä osin; on vahvasti sitä mieltä, että EUH:n olisi paitsi tuotava esiin kolmansista maista peräisin olevaa disinformaatiota myös paljastettava lähteitä, jotka levittävät samaa tai samankaltaista disinformaatiota unionissa;
11. korostaa, että maailmanlaajusten geopoliittisten haasteiden ja kriisien lisääntyessä EU:n on voitava luottaa tarvittavaan ensi käden tietoon rajojensa ulkopuolella esiintyvistä maailmanlaajuisista kysymyksistä; kehottaa tässä mielessä vahvistamaan EU:n tiedusteluanalyysikeskusta, Euroopan ulkosuhdehallinnon kriisinhallintakeskusta ja EU:n satelliittikeskusta vahvistamalla niiden henkilöstöä ja taloudellisia resursseja sekä valmiuksia;
12. kehottaa unionia kehittämään välineistöään ulkomaisen sekaantumisen, propagandan ja vaikutusoperaatioiden torjumiseksi, mihin lukeutuu EUH:n strategisten viestintäryhmien vahvistaminen; korostaa tarvetta laajentaa EUH:n toimeksiantoa Kiinasta ja Lähi-idästä, etenkin Iranista, peräisin olevan valtion tukeman disinformaation osalta ja lieventämään sen vaikutuksia kohderyhmien keskuudessa; kehottaa uudelleen EUH:ta antamaan työryhmälle oikeuden jäljittää ulkomaisen vaikuttamisen reittejä ja paljastaa lähteitä, jotka osallistuvat disinformaation levittämiseen vastaavalla tavalla myös unionin sisällä sekä myöntämään sille lisää sen tarvitsemia taloudellisia ja henkilöresursseja;

13. pitää olennaisen tärkeänä, että EU lisää investointejaan julkiseen ja kulttuuridiplomatiaan ja viestintätoimia erityisesti aktiivisissa suhteissa autoritaarisiin ja epäliberaaleihin hallintoihin; korostaa siksi tarvetta osoittaa tarvittavat resurssit EUH:n strategisen viestinnän ja ennakoinnin jaostolle;
14. kehottaa unionin edustustoja unionin naapurimaissa ja Länsi-Balkanin maissa lisäämään toimiaan tukeakseen aktiivisempaa ja tehokkaampaa jäsenyyssäkymiä koskevaa viestintäpolitiikkaa ja ollakseen valmis tarjoamaan parasta mahdollista tukea niille maille, jotka osallistuvat demokratiaa edistäviin ja EU-myönteisiin uudistuksiin; kehottaa EU:n edustustoja soveltamaan uskottavampaa ja ansioihin perustuvaa lähestymistapaa, joka perustuu Kööpenhaminan kriteereihin, erityisesti oikeusvaltioperiaatteen, demokratian ja ihmisoikeuksien suojeluun, erityisesti kun otetaan huomioon joidenkin Länsi-Balkanin maiden vähäinen edistyminen;
15. kehottaa EU:n edustustoja lisäämään tukea aidoille demokraattisille toimijoille ja kansalaisyhteiskunnalle Länsi-Balkanilla sekä tuomitsemaan jyrkästi ja julkisesti epäliberaalien ja epädemokraattisten toimijoiden unionin edun vastaiset toimet ja varmistamaan, että IPA III -rahoituksen täytäntöönpano on EU:n tavoitteiden mukaista;
16. kehottaa EUH:ta viipymättä jatkotoimiin, joista se ilmoitti talousarvion valvontavaliokunnalle vuoden 2019 vastuuvapauden myöntämisen yhteydessä toimittamissaan kirjallisissa vastauksissa, ja hyväksymään ja panemaan täytäntöön ulkoisia toimia ja toimeksiantoja koskevia itsenäisiä täytäntöönpanosäännöksiä, joilla luodaan edustustojen päälliköille sui generis -oikeusperusta, jotta Euroopan unionin imagoa ja mainetta voidaan suojella paremmin;
17. kehottaa vahvistamaan Euroopan diplomaattikoululle pysyvän rakenteen ja tarvittavat resurssit, jotka voivat edistää EU:n näkökulmaan perustuvan itsenäisen, yhteisen EU:n diplomatian täysimääräistä kehittämistä; katsoo, että koulun valinta-, rekrytointi- ja koulutusjärjestelmässä olisi otettava tulevaisuudessa huomioon myös sellaiset korkeakoulututkinnon suorittaneet eurooppalaiset hakijat, jotka eivät ole jäsenvaltioiden diplomaatteja; pitää tarpeellisena selvittää ja päättää, miten tästä koulusta valmistuneita voitaisiin rekrytoida EUH:hon;
18. pyytää painokkaasti EUH:ta ja EU:n edustustoja seuraamaan tiiviisti demokratian tilaa eri maissa ja antamaan logistista ja teknistä tukea ihmisoikeuksien puolustajien ja alkuperäiskansojen edustajille, erityisesti naisille.

LIITE: YHTEISÖT TAI HENKILÖT, JOILTA VALMISTELIJA ON SAANUT TIETOJA

Esittelijä ilmoittaa yksinomaisella vastuullaan, ettei hän ole saanut tietoja miltään yhteisöltä tai henkilöltä, joka olisi mainittava tässä liitteessä työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	23.1.2024
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 45 -: 10 0: 3
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Krzysztof Brejza, Włodzimierz Cimoszewicz, Anna Fotyga, Michael Gahler, Giorgos Georgiou, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, Jean-Lin Lacapelle, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Alessandra Moretti, Javier Nart, Matjaž Nemeč, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Mounir Satouri, Jordi Solé, Tineke Strik, Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Isabel Wiseler-Lima, Tomáš Zdechovský, Bernhard Zimniok, Željana Zovko
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Attila Ara-Kovács, Adam Bielan, Özlem Demirel, Christophe Grudler, Arba Kokalari, Georgios Kyrtos, Katrin Langensiepen, Karsten Lucke, Erik Marquardt, Juozas Olekas, Bert-Jan Ruissen, Christian Sagartz, Mick Wallace
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Theresa Bielowski

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

45	+
ECR	Adam Bielan
NI	Márton Gyöngyösi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Krzysztof Brejza, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Arba Kokalari, Andrius Kubilius, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Christian Sagartz, Isabel Wiseler-Lima, Tomáš Zdechovský
Renew	Petras Auštrevičius, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Bernard Guetta, Georgios Kyrtos, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart
S&D	Attila Ara-Kovács, Maria Arena, Theresa Bielowski, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Karsten Lucke, Alessandra Moretti, Matjaž Nemec, Juozas Olekas, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Erik Marquardt, Mounir Satouri, Jordi Solé, Tineke Strik, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

10	-
ECR	Hermann Tertsch
ID	Jean-Lin Lacapelle, Thierry Mariani, Bernhard Zimniok
NI	Kostas Papadakis
PPE	Miriam Lexmann, Željana Zovko
The Left	Özlem Demirel, Giorgos Georgiou, Mick Wallace

3	0
ECR	Anna Fotyga, Bert-Jan Ruissen, Dominik Tarczyński

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää